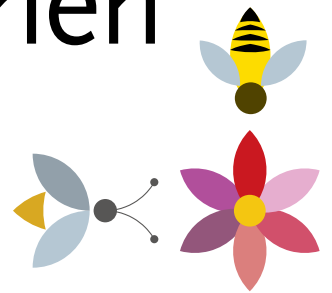

Inheemse wilde bloemen

De afname van wilde bloemen op het platteland is een van de meest bepalende factoren waarom het met insecten als bijen en vlinders slechter gaat. Om het gemeenten en hoveniers gemakkelijker te maken om meer wilde bloemen in het openbaar groen en de tuin toe te passen, bieden diverse kwekers van wilde bloemenzaden bijen- en vlindermengsels aan. Een van hen is De Bolderik.

Het tweemansbedrijf in het Noord-Hollandse Abbekerk kweekt op één hectare zo'n tweehonderd verschillende soorten inheemse wilde planten. Tijdens een bezoek in augustus gonst het er van de vlinders, hommels en bijen, maar ook puttertjes en patrijzen houden zich op tussen de bloeiende planten. Het bedrijf levert ruim dertig standaardmengsels. Vijf daarvan zijn speciaal samengesteld voor vlinders en bijen. Het verschil zit hem in de levensduur van de planten. Twee mengsels bestaan alleen uit één- en tweejarigen: bestemd voor snel resultaat op tijdelijk braakliggende plekken. In de andere zitten ook meerjarige planten voor een langdurige inrichting.

Petra Hageman en Jos Groen van De Bolderik hebben de mengsels samengesteld op basis van informatie van de digitale bijenhelpdesk van Arie Koster en De Vlinderstichting. Ook is volgens Groen de publicatie *Afwegingskader voor het gebruik van bloemenzaadmengsels ten bate van bestuivers en biodiversiteit* van het Belgische INBO een heel goede bron (te raadplegen

op internet). De twee laten zich ook leiden door wat ze zelf zien tijdens het werken op hun kweekvelden.

De vijf mengsels bestaan uit ruim twintig soorten van zowel nectarplanten als waardplanten voor vlinders en drachtplanten voor bijen. Naar wens van de klant kunnen de mengsels worden aangepast. Een belangrijk criterium bij het samenstellen van de mengsels voor De Bolderik is dat de planten veel verschillende bijen en vlinders aantrekken. „Hoe meer insecten, hoe beter. We kiezen daarom minder voor de soortspecifieke relaties”, legt Hageman uit. „In principe trekken bijna alle wilde bloemen bijen en vlinders aan, maar er zijn natuurlijk wel soorten die ware lokkers zijn.” Marjolein, beemdkruid, betonie, kattenkruid, rolklaver, grote centaurie en knoopkruid bijvoorbeeld. Daarnaast worden de planten geselecteerd op een langdurige bloeitijd en zo met elkaar gecombineerd dat er van mei tot en met september veel bloeit. Voor vroege bloei zorgen bijvoorbeeld vergeet-mij-nietje, wede, pinksterbloem,

salvia en dotterbloem.

Of het zaadmengsel uiteindelijk het beoogde resultaat zal hebben, valt of staat met een goede voorbereiding van de grond en vervolgens met het beheer ervan, benadrukken de twee. Zo is het handig om vóór het inzaaien een vals kiembed te creëren: het stuk grond te schonen van onkruid, het vervolgens een tijd braak laten liggen om de onkruidzaden die in de grond zitten te laten kiemen en die met een rotorkoepel weg te schoffelen. „Dit zou je een paar keer kunnen herhalen als veel zaad in de grond zit”, zeg Groen. Daarnaast is gefaseerd, gedifferentieerd beheer onontbeerlijk. „Door plekgewijs te variëren met maaitijdstippen en zeker niet alles in één keer weg te maaien, creëer je een vegetatie waarin bijen en vlinders zich in alle fasen van hun levenscyclus thuis voelen.”

Op de volgende pagina's ziet u een reeks wilde inheemse planten die vlinders en bijen aantrekken, gefotografeerd in augustus 2016 op de kwekerij van De Bolderik. <

Plantago media
(ruige weegbree)

Vaste plant
Bloeitijd: mei - juli
Hoogte: 0,30 - 0,45 m
Vlinders: waardplant voor veld-
parelmoervlinder
Bijen: drachtplant voor wilde
solitaire bijen, hommels en
honingbijen
Standplaats: vochtige tot droge,
matig voedselrijke, kalkhou-
dende grond

Lotus corniculatus
(gewone rolklover)

Vaste plant
Bloeitijd: juni - september
Hoogte: 0,10 - 0,40 m
Vlinders: nectarplant en waard-
plant voor diverse vlinders,
waaronder icarusblauwtje,
heideblauwtje en oranje en gele
luzernevlinder
Bijen: nectar- en drachtplant
Standplaats: vochthoudende tot
droge, voedselarme tot matig
voedselrijke, kalkhoudende grond

Daucus carota
(peen)

Tweejarig
Bloeitijd: juni - oktober
Hoogte: 0,30 - 0,90 m
Vlinders: nectarplant en waard-
plant voor koninginnenpage
Bijen: nectar- en drachtplant
Peen trekt ook allerlei andere
insecten aan, zoals kevers, graaf-
wespen en zweefvliegen
Standplaats: droge tot iets
vochtige, matig voedselrijke,
kalkhoudende grond

Origanum vulgare
(wilde marjolein)

Vaste plant
Bloeitijd: juni - september
Hoogte: 0,30 - 0,60 m
Vlinders: nectarplant
Bijen: drachtplant en nectarplant
Standplaats: droge, matig voed-
selrijke en kalkhoudende grond

Nepeta cataria
(wild kattenkruid)

Vaste plant
Bloeitijd: juni - september
Hoogte: 0,50 - 1,00 m
Vlinders: nectarplant
Bijen: nectarplant voor bijen en
hommels
Standplaats: droge, kalk- en
stikstofrijke grond

Succisa pratensis
(blauwe knoop)

Vaste plant
Bloeitijd: juli - september
Hoogte: 0,30 - 0,90 m
Vlinders: nectarplant
Bijen: nectar- en drachtplant voor
honingbijen, wilde solitaire bijen
en hommels
Standplaats: natte tot vochtige,
matig voedselarme, zwakzure
grond

Glebionis segetum
(gele ganzenbloem)

Eénjarig
Bloeitijd: juni - herfst
Hoogte: 0,30 - 0,60 m
Vlinders: nectarplant
Bijen: drachtplant voor wilde
solitaire bijen
Standplaats: vochtige, voed-
selrijke, kalkarme tot zwakzure
grond

Centaurea scabiosa
(grote centaurie)

Vaste plant
Bloeitijd: juni - augustus
Hoogte: 0,30 - 1,20 m
Vlinders: nectarplant
Bijen: nectar- en drachtplant voor
honingbijen, wilde solitaire bijen
en hommels
Standplaats: droge tot vochthou-
dende, vrij schrale tot enigszins
voedselrijke, kalkhoudende grond

Ononis repens subsp. spinosa
(kattendoorn)

Halfheester
Bloeitijd: juni - september
Hoogte: 0,20 - 0,60 m
Vlinders: nectarplant en waard-
plant voor icarusblauwtje
Bijen: nectar- en drachtplant
voor wilde solitaire bijen en
hommels
Standplaats: vochthoudende,
matig voedselrijke, kalkhou-
dende grond

Verbena officinalis (ijzerhard)

Vaste plant
Bloeitijd: juli - herfst
Hoogte: 0,30 - 0,75 m
Vlinders: nectarplant
Bijen: nectarplant voor hommels
Standplaats: vochtige, matig
voedselrijke en kalkhoudende
grond

Reseda lutea (wilde reseda)

Vaste plant
Bloeitijd: mei - september
Hoogte: 0,20 - 0,60 m
Vlinders: nectarplant en
waardplant voor resedawitje en
koolwitje
Bijen: nectar- en drachtplant
voor wilde bijen
Standplaats: droge, matig voed-
selrijke, veelal kalkhoudende
grond

Scabiosa columbaria (duifkruid)

Vaste plant
Bloeitijd: juli - september
Hoogte: 0,30 - 0,80 m
Vlinders: nectar- en waardplant
Bijen: nectar- en drachtplant
voor bijenvolken en solitaire
bijen en hommels
Standplaats: matig vochtige,
schrale, kalkhoudende grond

Op de kwekerij van De Bolderik is een stuk
ingezaaid met het meerjarige Bij3-mengsel,
met daarin onder andere *Daucus carota*, *Ono-
nis repens subsp. spinosa*, *Lotus corniculatus*,
Origanum vulgare en *Scabiosa columbaria*.

